

СТАНОВИЩЕ

от доц. д.н., инж. **Милен Мирчев Иванов**

Русенски университет „Ангел Кънчев“, факултет „Юридически“,
катедра „Сигурност“

на дисертационния труд на **Стилиян Стилианов Раковски**

на тема: **„Трансформации на геополитическия
вектор на китайската политика на Балканите през
XXI век“**,

представен за придобиване на образователната и научна степен

„доктор“ в област на висшето образование:

3. Социални, стопански и правни науки

Професионално направление

3.3. Политически науки

1. Актуалност и значимост на разработвания научен проблем.

Едва ли, в съвременните геополитически трансформации и турбулентност, може да се представим събитията да се случват без такъв основен световен играч като Китай. Държава преминала от древна и независима империя към западен протекторат и превърнала се в световна сила след Втората световна война, благодарение на комунистическата идея и помощта на Съветския съюз, днес е вече първа икономическа сила в света и страна със сериозна тежест на гравитационната плоскост на световната политика и претенции за доминираща роля.

Знанията за теорията и практиката в тази област са все още недостатъчно добре изследван феномен, който се нуждае от сериозна научна обосновка и задълбочено научно дирене, за да се изгради стойностна и апробирана на практика теория. В България има изключително малък брой научни изследвания, свързани с изучаването на Китай като икономически хегемон и държава, която вече има претенции и за сериозна културна и политическа експанзия далеч надхвърлящи границите на близкия ѝ интерес. Възприемането на Китай от българската наука и най-вече от българската политика, като далечен обект обаче не значи, че той няма геополитически интереси на Балканите по същия начин, както отдалечените през Атлантика САЩ. Особено актуален е проблемът с проекцията на сегашните и бъдещите намерения на Китай по отношение на България в частност и на Балканите на общ регион за въздействие. Досегашните публикации касаят само отделни аспекти на проблема и до сега не са разработени достатъчно комплексно и конкретно. За първи път се прави опит на такова научно ниво да се изследват и намерят връзките между намеренията за широкоспектърна експанзия на Китай в Европа и ефектите, които ще това ще оказва на обществата от Стария континент и особено на Балканския полуостров. Това показва, че авторът на дисертационния труд се ориентира добре в научната

област, като е идентифицирал и разработил актуален и за науката, и за практиката проблем.

Структурата на научният труд е правилно избрана, за да се постигнат поставените цели и съдържанието отговаря в голяма степен на темата.

Изложението показва, че докторантът е овладял основите на теорията, борави добре с терминологията, има аналитично мислене и умее да изложи разбираемо и задълбочено идеите си по изследваните проблеми.

Видни от изложението са широката обща култура и ерудиция на докторанта. Научните проблеми в дисертацията са изследвани широкообхватно и задълбочено, като дисертацията се отличава със строга логика на изложението, а докторантът с добра писмовна култура.

2. Оценка на научните резултати и приносите на дисертационния труд.

Справката за приносите в автореферата на дисертацията, обособена като раздел IV. „Научни и научно-приложни приноси на дисертационния труд“, описва научните и практикоприложните постиженията на кандидата, но формата, в която те са представени, не удовлетворява напълно. В дисертационният труд има постигнати значителни научни и практикоприложни резултати, но те не са отразени като такива. Според мен най-важните приносни моменти, които са постигнати в дисертационният труд, но не са отбелязани като такива, са:

1. Разработеният в раздел трети, озаглавен “Мека сила с китайски характеристики“ на Глава трета – „Актуално състояние и тенденции на китайската политика“ модел, който отразява най-характерните черти на съвременната китайска политика, съчетана с хилядолетните традиции на империята. Ако днес говори за успешна китайска политика то именно „меката сила“ е нейният основен вектор и философия, и това трябва да бъде обяснено на всички, които по някаква причина се сблъскват със съвременните китайски реалности.

2. Описаният, пак в трета глава, в последните няколко раздела, процес на трансформация на политическата власт в Китай като модел, който ни дава решение за разбирането на всички процеси, които ще движат китайската политика в следващото десетилетие на възход на политическия и икономическия властови апетит на държавата във вътрешнополитически и външнополитически план. Това, всъщност, е разковничето за разбирането на всички действия и бездействия на Китай като геополитически играч. Именно тук се крият причините за трансформацията и на геополитическия вектор на китайската политика на Балканите през XXI век, което е и най-силното доказателство за хипотезата на дисертационния труд.

Като важен принос може да отбележим и споменатия в автореферата като втори, а именно формулирането, аргументирането и доказването на тезата, че независимо от преплитащите се интереси и опитите за противодействие на Брюксел и Вашингтон за навлизането на Пекин в региона, начертания геополитически вектор на китайската външна политика има устойчив характер. Инициативи за сътрудничество няма да бъдат прекратени, а евентуалните промени, които ще се наблюдават, ще са по-скоро по отношение на интензитета на отношенията.

Като цяло приемем за валидни дефинираните приносни моменти.

Безспорен е авторовият принос за получените резултати.

3. Становище относно наличието или липсата на плагиатство.

В дисертационния труд, аз лично, не откривам признаци или факти, които да навеждат към съмнения за плагиатство.

4. Критични бележки.

Освен за формата на приносите, към дисертацията може да се отправят още няколко критични бележки и препоръки, които не поставят под съмнение общата положителна оценка.

Хипотезата на научното изследване не е фокусирана конкретно към това, което е декларирал, че иска да изследва автора чрез заглавието на

дисертационния труд. Това се е отразило негативно на цялостната конструкция на изследването и на получените резултати. Това е в резултат на недобре структурираният увод на дисертацията.

Ясно личи прекомерния стремеж докторатът да ни запознае с всички аспекти на проблема, дори и такива, които са косвено свързани с изследвания проблем, като по този начин, на места, изследваният проблем е останал на втора линия, а приоритетно се изясняват второстепенни, несвързани конкретно с дисертацията тези. Тази излишна многословност и дисбаланс е следствие на широкото дефиниране още в увода на предмета и обекта на изследването, от които е последвала и една твърде широко дефинирана хипотеза.

5. Заключение.

За рецензиране е представено завършено научно изследване, с което авторът демонстрира задълбочено познаване на изследваната материя и аналитичните си способности.

Дисертационният труд е задълбочено самостоятелно научно изследване, което отговаря на изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Република България за придобиване на образователната и научна степен „доктор” от автора Стилиян Стилиянов Раковски

6. Оценка на дисертационния труд.

Давам положителна оценка на дисертационния труд на тема: „Трансформации на геополитическия вектор на китайската политика на Балканите през XXI век” и съм съгласен на автора да се даде образователната и научна степен „доктор”.

Дата: 03.05.2022 г.Член на научното жури

OPINION

by Assoc. Prof. **Milen Mirchev Ivanov**, D.S. Eng.

„Angel Kanchev“ University of Rousse, Faculty of Law, Security
Department

of the dissertation work of **Stiliyan Stiliyanov Rakovski**

subject: "**Transformations of the geopolitical vector of
Chinese policy in the Balkans in the XXI century**"

presented for the acquisition of the educational and scientific degree
"doctor" in

Field of higher education: 3. Social, economic and legal sciences

Professional direction 3.3. Political Sciences

1. Relevance and significance of the developed scientific problem.

In today's geopolitical transformations and turbulence, one can hardly imagine events happening without such a major global player as China. A country that went from an ancient and independent empire to a protectorate of Western countries and became a world power after the Second World War, thanks to the communist idea and the help of the Soviet Union, today it is already the first economic power in the world and a country with a serious weight in the gravitational plane of world politics and claims to a dominant role.

Knowledge of theory and practice in this field is still an insufficiently well-researched phenomenon that needs serious scientific justification and thorough scientific research in order to build a valuable and practically tested theory. In Bulgaria, there is an extremely small number of scientific studies related to the study of China as an economic hegemon and a country that already has claims for serious cultural and political expansion far beyond the limits of its immediate interest.

However, the perception of China by Bulgarian science and especially by Bulgarian politics as a distant object does not mean that it does not have geopolitical interests in the Balkans in the same way as the USA, which is distant across the Atlantic. The problem with the projection of China's current and future intentions with regard to Bulgaria in particular and the Balkans as a general region of influence is particularly topical. Previous publications only deal with individual aspects of the problem and have not been developed sufficiently comprehensively and concretely. For the first time, an attempt is being made at such a scientific level to investigate and find the connections between China's wide-ranging expansion intentions in Europe and the effects it will have on the societies of the Old Continent and especially on the Balkan Peninsula. This shows that the author of the dissertation is well versed in the scientific field, having identified and developed a relevant problem for both science and practice.

The structure of the research paper is correctly chosen to achieve the set goals and the content corresponds to a large extent to the topic.

The presentation shows that the doctoral student has mastered the basics of the theory, handles the terminology well, has analytical thinking and is able to present his ideas on the researched problems in an understandable and thorough manner.

The exhibition shows the broad general culture and erudition of the doctoral student. The scientific problems in the dissertation are widely and thoroughly researched, and the dissertation is distinguished by a strict logic of exposition, and the doctoral student by a good writing culture.

2. Evaluation of the scientific results and contributions of the dissertation work.

The reference to contributions in the dissertation abstract, identified as Section IV. "Scientific and scientific-applied contributions of the dissertation", describes the scientific and practical achievements of the candidate, but the form in which they are presented is not completely satisfactory. Significant scientific and practical results have been achieved in the dissertation work, but they are not reflected as such. In my opinion, the most important points of contribution that have been achieved in the dissertation work, but not noted as such, are:

1. The model developed in Section Three, entitled "Soft Power with Chinese Characteristics" of Chapter Three - "Current State and Trends of Chinese Politics", reflects the most characteristic features of modern Chinese politics, combined with the millennia-old traditions of the empire. If today we talk about a successful Chinese policy, it is precisely "soft power" that is its main vector and philosophy, and this should be explained to everyone who for some reason is faced with modern Chinese realities.

2. Described, again in the third chapter, in the last few sections, a process of transformation of political power in China as a model that gives us a solution

for understanding all the processes that will drive Chinese politics in the next decade of the rise of political and economic power appetite of the state in domestic and foreign policy terms. This, in fact, is the key to understanding all of China's actions and inactions as a geopolitical player. It is here that the reasons for the transformation and the geopolitical vector of Chinese policy in the Balkans in the XXI century lie, which is also the strongest evidence for the hypothesis of the dissertation work.

As an important contribution, we can also note the second one mentioned in the abstract, namely the formulation, argumentation and proof of the thesis that, regardless of the intertwining interests and attempts to counteract the entry of Beijing into the region by Brussels and Washington, the drawn geopolitical vector of Chinese foreign policy has a sustainable character. Cooperation initiatives will not be terminated, and the possible changes that will be observed will be more in terms of the intensity of the relationship.

In general, we accept the defined contribution moments as valid.

The author's contribution to the obtained results is indisputable.

3. Opinion on the presence or absence of plagiarism.

In the dissertation, I personally do not find any signs or facts that lead to suspicions of plagiarism.

4. Critical notes.

Apart from the format of the contributions, a few more critical remarks and recommendations can be made to the dissertation, which do not cast doubt on the overall positive assessment.

The research hypothesis is not focused specifically on what the author has declared he wants to investigate through the title of the dissertation. This had a negative impact on the overall design of the study and the results obtained. This is as a result of the poorly structured introduction of the dissertation.

It is clearly visible the excessive desire of the doctorate to acquaint us with all aspects of the problem, even those that are indirectly related to the researched problem, thus, in places, the researched problem has remained on the second line, and secondary, unrelated specifically are clarified as a priority with the dissertation these. This excessive verbosity and imbalance is a consequence of the broad definition already in the introduction of the subject and the object of the study, from which a too broadly defined hypothesis followed.

5. Conclusion.

A completed scientific study is submitted for review, with which the author demonstrates in-depth knowledge of the researched matter and his analytical abilities.

The dissertation is an in-depth independent scientific study that meets the requirements of the Law on the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria for the acquisition of the educational and scientific degree "doctor" by the author Stiliyan Stiliyanov Rakovski

6. Evaluation of the dissertation work.

I give a positive assessment of the dissertation work on the topic: "Transformations of the geopolitical vector of Chinese policy in the Balkans in the XXI century" and I agree that the author should be given the educational and scientific degree "doctor".

Date: 05/03/2022

Member of the Scientific Jury:.....